

3. ÜNİTE: MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL

A. MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ

1. Doğu Cephesi

1. Doğu Cephesinde Kazım Karabekir başarı kazanmış, yenilgiyi kabul eden Ermenistan hükûmeti ile BMM arasında Gümrü Antlaşması imzalanmıştır (3 Aralık 1920). Bu antlaşma ile Kars, Sarıkamış ve Gümrü BMM Hükûmetine bırakıldı ve Ermenistan Misak-ı Milli'yi tanıdı. Gümrü Antlaşması BMM adına imzalanan ilk antlaşma oldu.

Buna göre Doğu Cephesinde kazanılan başarı ve sonuçları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) BMM'si ilk siyasi başarısını kazanmıştır.
- B) Misak-ı Milli ilk defa bir devlet tarafından tanınmıştır.
- C) Doğudaki birlikler batı cephesine kaydırılmıştır.
- D) Ermenistan BMM'ni tanımıştır.

2. Güney Cephesi

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun güney bölgeleri İngilizler tarafından işgal edilmişti. Ancak bir süre sonra İngilizler bu bölgeyi Fransızlara bıraktılar. Fransızlar, bölgeyi işgal edebilmek için Suriye'den getirdikleri Ermenilerden de birlikler oluşturdular. Bölge halkı ise kurduğu Kuvâ-yı Millîye birlikleriyle şehirlerini savundular.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

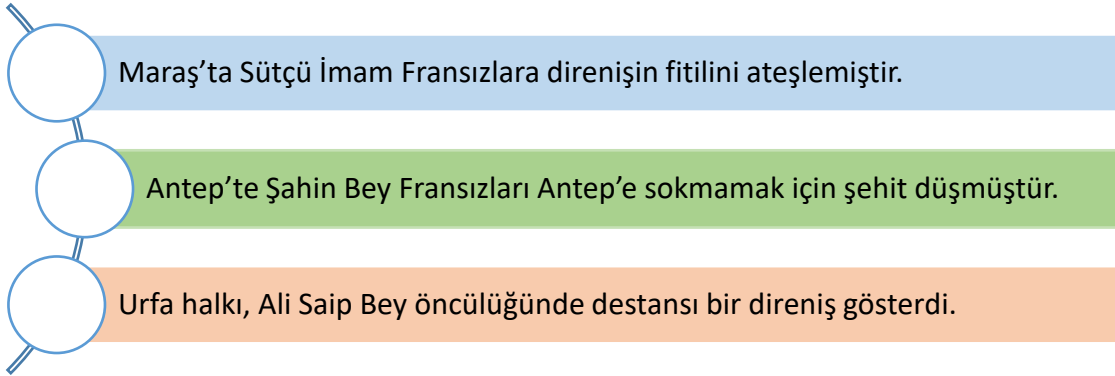
- A) Fransızların yanında Ermenilerin gelmesi direnişi artırmıştır.
- B) Güney bölgeleri ilk önce İngilizler tarafından işgal edilmiştir.
- C) Türk halkı İngiliz işgalini kabul etmiştir.
- D) Kuvayı Milliye birlikleri bölgeyi savunmuştur.

3. Maraş önce İngilizler, daha sonra Fransızlar tarafından işgal edildi. Halkın kahramanca direnişi karşısında şehirde tutunamayan Fransızlar, gecenin karanlığından yararlanarak gizlice şehirden ayrıldılar (11-12 Şubat 1920). Daha BMM açılmamışken Maraş halkının kazandığı bu başarı Millî Mücadele'nin ilk zaferlerinden biri oldu. Maraş halkı 7 Şubat 1973'te TBMM tarafından "Kahraman" unvanıyla ödüllendirildi.

Buna göre Maraş direnişi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İlk işgali İngilizler gerçekleştirmişlerdir.
- B) İngiliz işgali Maraş halkı tarafından kabullenilmiştir.
- C) Fransızlar Maraş'ı terk etmişlerdir.
- D) Maraş halkının direnişi TBMM tarafından ödüllendirilmiştir.

4.

Maraş'ta Sütçü İmam Fransızlara direnişin fitilini ateşlemiştir.

Antep'te Şahin Bey Fransızları Antep'e sokmamak için şehit düşmüştür.

Urfa halkı, Ali Saip Bey öncülüğünde destansı bir direniş gösterdi.

Yukarıdaki bilgilerden çıkan en önemli ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'nun Milli kahramanları direniş ateşini yakmışlardır.
- B) Anadolu halkı düşmanla mücadele etmiştir.
- C) Fransızlar direnişle karşılaşmışlardır.
- D) Mücadelede şehitlik de vardır.

5. Maraş'ı işgal için gelen Fransız askerleri, şehirdeki Ermeniler tarafından sevinçle karşılandı. Taşkınlık yapmaya başlayan bir grup Ermeni, sokaktan evine gitmekte olan Müslüman bir kadına sataşarak başındaki örtüyü çıkarmak istedi (31 Ekim 1919). Bunu gören Uzunoluk Cami imamı Sütçü İmam duruma müdahale ederek Ermeni eşkıyalardan birini öldürdü. Olayı haber alan Fransız askerleri Sütçü İmam'ı yakalamak üzere harekete geçtiler. Ancak Sütçü İmam onlardan kurtulmayı başardı.

Buna göre Sütçü İmam için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Maraş direnişinin başlamasında etkili olmuştur.
- B) Fransızları Maraş'tan çıkarmıştır.
- C) Ermenilerin saldırısına uğramıştır.
- D) Ermenileri Maraş'tan çıkarmıştır.

5. Maraş'ın Fransız işgalinden kurtarılması için bölgedeki Kuvâ-yı Millîye birlikleri asker ve silah bakımından güçlendirildi. Şehrin düşman işgalinden kurtarılması için yaşlılar, kadın ve çocuklara varıncaya kadar bütün Maraş halkı millî kuvvetlerle birlikte canla başla büyük bir mücadeleye giriştiler. Fransızlar ve Ermenilere karşı 22 gün sürdürülen başarılı mücadeleler sonucunda şehrin önemli bir kısmına hâkim olundu. Düşmana karşı olağanüstü bir direniş gösterildi. Bu direniş karşısında şehirde tutunamayan Fransızlar 11 Şubat'ı 12 Şubat'a bağlayan gece, şehirden çıkarıldı.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Maraş Fransız işgali altındadır.
- B) Halk milli birlik ve beraberlik içerisindeydi.
- C) İngilizler Maraş'ı boşaltmıştır.
- D) Ermeniler Fransızlarla iş birliği içerisindeydi.

6. Fransızlar 30 Ekim 1919'da Urfa'yı işgal ettiler. Urfa'ya giren Fransız kuvvetlerindeki askerlerin sadece 100 kadarı Fransız'dı. Fransızlar ordularını Suriye'den getirdikleri Ermeniler ile sömürgelerinden getirdikleri askerlerden oluşturmuşlardı. Fransız işgali karşısında Urfa halkı, Ali Saip Bey öncülüğünde destansı bir direniş gösterdi. Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurarak haklarını ve vatanlarını savunmaya geçtiler.

Buna göre Urfa direnişi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Urfa'yı ilk defa Fransızlar işgal etmiştir.
- B) Ermeniler Fransız desteği almışlardır.
- C) Urfa halkı örgütlü bir mücadele yürütmüştür.
- D) Ermeniler Suriye'den gelmiştir.

7. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin kuruluş toplantısına katılanlar, halk arasında “Onikiler” olarak adlandırıldı. Onikiler olarak adlandırılan cemiyet bu suretle kurulduktan sonra İngilizlere sezdirmemek üzere geceleri toplanarak program hazırlamaya, silah ve asker sayısını artırmaya, ani bir hareket için iâşe ve cephane sağlamaya yönelik çalışmalar yaparak mutasarrıfı da harekete ikna ettikleri gibi posta müdürü Arif Bey’i de, Urfa telgrafhanesi İngilizlerin kontrolünde bulunduğu için Karacurun’da (Hilvan) bir telgraf merkezi açılmasına ikna ettiler.

Buna göre Urfa direnişi için ;

- I. İşgale karşı örgütlenmişlerdir.
- II. İstanbul Hükümeti’nin desteği alınmıştır.
- III. İletişim araçlarından yararlanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

8. Fransızların Antep’e doğru ilerlediğini öğrenen bölgedeki Kuvâ-yı Millîye birliklerinin kumandanı Şahin Bey, onların şehre girmemesi için Kilis-Antep yolunu kapattı. Fransızlar, Kilis-Antep yolunu açmak için büyük bir askerî birlikle Kilis’ten Antep’e doğru hareket ettiler. Şahin Bey’in idaresindeki kuvvetler, Kilis yolu üzerindeki Elmalı Köprü civarında mevzi aldı. Şahin Bey bir adım bile geri atmadı. Sonuna kadar direnerek şehit oldu.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamamız?

- A) Anadolu’nun güneyinde Fransız işgali söz konudur.
- B) Kuvayı Milliye birlikleri Fransızlara karşı direnmektedir.
- C) Antep savunmasında Şahin Bey şehit düşmüştür.
- D) Fransızlar Antep’ten çıkarıldılar.

9. Şehri kuşatan ve halkı aylarca aç ve susuz bırakan Fransızlara karşı Antep’liler, on bir ay boyunca kahramanca direndi. Bu direniş süresince altı binin üzerinde şehit verildi. Fransızlar, Antep’e ancak 9 Şubat 1921 tarihinde girebildi. Bu cephede Fransızların politikaları, Batı Cephesi’nde Sakarya Savaşı’nın kazanılması ile değişmeye başladı. Güney Cephesi’ndeki savaş, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti’nin Fransa ile imzaladığı 20 Ekim 1921 tarihli Ankara Antlaşması ile sona erdi ve Güney Cephesi kapandı.

Bu bilgiye göre;

- I. Antep halkı vatan için büyük kayıplar vermiştir.
- II. Güney sınırı tamamen çizilmiştir.
- III. Fransızlar Antep’i boşaltmasıyla Güney Cephesi kapanmıştır.
- IV. Fransızlarla siyasi ilişki kurulmuştur.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV

10. Maraş ve Urfa'dan çekilmek zorunda kalan Fransızlar, Antep'teki işgallerini sürdürüyorlardı. Bu arada düzenli ordu birlikleri de Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı zaferler kazanıyordu. Tüm bunları değerlendiren ve milletimizin boyun eğmez karakterini gören Fransızlar, Anadolu'da daha fazla tutunamayacaklarını anladılar. Sakarya Zaferi'nin kazanılmasından sonra TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak Antep'i boşalttılar ve Anadolu'yu terk ettiler.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Siyasi başarılar, askeri zaferlere dayanmaktadır.
- B) Fransızlar Sakarya Savaşı öncesi Anadolu'yu boşaltmışlardır.
- C) Batı Cephesinde savaşlar yeni başlamıştır.
- D) Güney Cephesinde savaşlar devam etmektedir.

3. Batı Cephesi

11. Millî Mücadele'de en şiddetli mücadelelerin yaşandığı Batı Cephesi'ndeki çarpışmalar, Yunanların İzmir'e asker çıkarmasıyla başladı. Aslında İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı başlarında yaptıkları gizli antlaşmalarda İzmir ve çevresini İtalyanlara bırakmışlardı. İngilizlerden destek alan Yunan askerleri de 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkarma yaptılar. İzmir'den hareketle Ege ve Marmara Bölgelerini işgal ederek Ankara'ya kadar ulaşmayı planladılar.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İzmir'in işgal planları daha önce hazırlanmıştır.
- B) İzmir ve çevresi İtalyanlardan alınmıştır.
- C) Yunanlıların hedefi Anadolu'nun içleridir.
- D) Birinci Dünya Savaşı devam ederken gizli antlaşmalar yapılmıştır.

12. Kuvâ-yı Millîye birlikleri sadece kendi bölgelerini korumaya çalışıyordu. Oysaki sadece bir bölgenin değil bütün yurdun işgalden kurtarılması gerekiyordu. Düşmanın tüm yurttan atılabilmesi için Kuvâ-yı Millîye birliklerinin birleştirilmesi, daha düzenli hâle getirilmesi ve tek merkezden yönetilmesi gerekiyordu. Kuvâ-yı Millîye birliklerini daha düzenli hâle getirmek isteyen Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'nden sonra Ali Fuat Paşa'yı bölgeye komutan olarak tayin etti.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda Kuvayı Milliye için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kuvayı Milliye birlikleri ülke genelini savunmuştur.
- B) BMM'i Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesine atamıştır.
- C) Düzenli Yunan birliklerine karşı düzenli hale getirmek gerekiyordu.
- D) Mustafa Kemal Batı Cephesini kurmuştur.

I. İnönü Muharebesi (6 Ocak 1921)

13. Batı Anadolu'daki bütün Kuvâ-yı Milliye birlikleri düzenli ordu birliklerine dönüştürüldü ve birliklerimiz Batı ve Güney Cepheleleri olarak ikiye ayrıldı. Batı Cephesi komutanlığına İsmet Bey getirildi. Kuvayı Seyyare komutanı ile İsmet Bey arasında yaşanan anlaşmazlıktan yararlanmak isteyen Yunanlar, Bursa'dan harekete geçtiler. İsmet Bey komutasındaki düzenli ordu birlikleri Yunan kuvvetlerini İnönü mevkisinde karşıladı. Türk direnişini aşamayan Yunan kuvvetleri geri çekilmek zorunda kaldı.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kuvayı Milliye birlikleri düzenli orduya katılmamıştır.
- B) Düzenli ordu birlikleri Yunanlılara karşı başarılı olmuştur.
- C) Batıdaki bütün birlikler İsmet Bey'in komutası altındadır.
- D) Yunanlılar güneyden harekete geçmişleridir.

İnönü Muharebesi'nden Sonra Yaşanan Gelişmeler

14. I. İnönü Savaşı'ndan sonra yaşanan gelişmeler şunlardır:

- Meclis, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu adıyla yeni Türk Devleti'nin ilk anayasasını kabul etti.
- İtilaf Devletleri savaş sonunda ortaya çıkan yeni durumu görüşmek için Londra Konferansı'nı düzenledi.
- Afganistan'la bir dostluk antlaşması imzalandı.
- Sovyetler Birliği ile Moskova Antlaşması imzalandı.

Bu bilgiye göre;

- I. Yeni devlet yolunda adımlar atılmaktadır.
- II. Siyasi yalnızlıktan kurtulmaya çalışılmaktadır.
- III. İtilaf Devletleri TBMM'yi tanımaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (20 Ocak 1921)

15.

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun bazı maddeleri;			
Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.	Yasama ve yürütme yetkileri milletin tek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisinde toplanır.	Büyük Millet Meclisinin başkanı, hükûmetin de başkanıdır.	BMM seçimleri iki yılda bir yapılır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yasama, yürütme ve yargı yetkisi TBMM'ye aittir.
- B) Milli egemenlik ilkesi esas alınmıştır.
- C) Meclis Başkanı'nın yetkileri sınırsızdır.
- D) Milletvekillerini TBMM'i seçer.

16. “Millî Egemenlik” esasına göre oluşturulan yeni yönetim şeklinin temel ilkelerinin ve Millî Mücadele'nin yönetim kurumu olan TBMM'nin yetkilerinin belirlenmesi için bir anayasaya ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacın farkında olan BMM Birinci İnönü Muharebesi sonrasında “Teşkilat-ı Esasiye” adıyla kısa ve öz bir anayasayı kabul etti.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Askeri başarılar siyasi sonuçlar doğurur.
- B) Türk tarihinin ilk anayasası kabul edilmiştir.
- C) Milli Mücadelede ilk zafer Birinci İnönü'dür.
- D) Anayasa geniş çerçeveli bir anayasadır.

17. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun bazı maddeleri aşağıda yer almaktadır.

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Yönetim şekli, milletin geleceğini doğrudan kendisinin belirlemesi esasına dayanır.
- Yürütme gücü ve yasama yetkisi milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisinde belirir ve toplanır.
- Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisince yönetilir ve hükûmeti Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti adını alır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Büyük Millet Meclisi kuvvetler ayrılığı ilkesini benimsemiştir.
- B) Yargı yetkisi bağımsız mahkemelere bırakılmıştır.
- C) Milli hakimiyet Büyük Millet Meclisi eliyle kullanılmaktadır.
- D) Bakanlar Meclis dışından belirlenmektedir.

İstiklal ve İstikbalin Marşı: İstiklal Marşı (12 Mart 1921)

18. Millî duyguları ancak Mehmet Âkif'in dile getirebileceğine inanan Maarif Vekili (Eğitim Bakanı) Hamdullah Suphi Bey (Tanrıöver), Mehmet Âkif'ten millî bir marş yazmasını ısrarla rica etti. Cephele mücadele eden kahraman askerlerimizi düşünen Mehmet Âkif bu ricaları geri çeviremedi. İstiklalimizin koruyucusu askerlerimize "Korkma!" diye seslenerek başladığı İstiklâl Marşı'mızı, mazideki şerefli yerini istikbalde de koruyacak kahraman milletimize seslenerek tamamladı.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İstiklal Marşını Mehmet Akif yazmıştır.
- B) Maarif Vekili Mehmet Akif'i İstiklal Marşı'nı yazmaya ikna etmiştir.
- C) Mehmet Akif kahraman askerlerimizi düşünerek marş yazmıştır.
- D) Mehmet Akif "Korkma" diye millete seslenmiştir.

19. TBMM; Millî Mücadele'nin bütün şiddetiyle devam ettiği bir dönemde, milletimizin hislerine tercüman olacak, mücadele azmi ve inancını artıracak bir millî marş yazılması için ödüllü bir yarışma düzenledi. Gazeteler aracılığıyla halka duyurulan bu yarışmaya 700'den fazla eser katıldı. Ancak millî duyguların coşkun şairi olarak bilinen Mehmet Âkif, para ödülü olduğu için yarışmaya katılmadı.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) TBMM savaş ortamında milli mücadele azmini artırmaya çalışmaktadır.
- B) Yarışmaya 700 kişi katılmıştır.
- C) Yarışmaya Mehmet Akif katılmamıştır.
- D) Yarışma Mustafa Kemal'in teşvikiyle düzenlenmiştir.

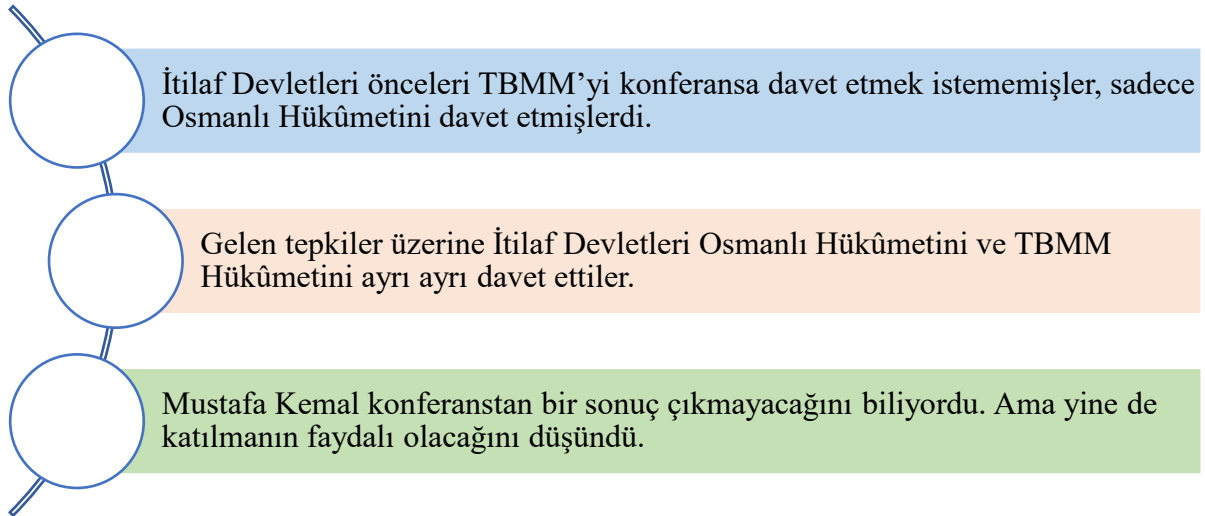
Londra Konferansı (21 Şubat - 12 Mart 1921)

20. Londra Konferansında anlaşma sağlanamamasına rağmen TBMM Hükûmeti, Misak-ı Milli'yi dünya kamuoyuna duyurmayı başardı ve böylece İtilaf Devletleri tarafından resmen ve hukuksal olarak tanınmış oldu. Ayrıca TBMM Hükûmeti konferansa katılmakla Avrupa kamuoyundaki "Türkler barışa yanaşmıyor, savaşı uzatmak istiyorlar." şeklindeki asılsız iddiaları da boşa çıkardı. Yunanların savaşı kaybetmeleri onlara duyulan güveni sarstı. Konferans, İtilaf Devletleri arasında Sevr Antlaşması'nın kolayca uygulanamayacağı yönündeki şüpheleri belirgin hale getirmiştir. Bu noktada Fransa, İtalya ve İngiltere arasında bazı fikir ayrılıkları ortaya çıkmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) TBMM İtilaf Devletleri tarafından tanınmıştır.
- B) Sevr Antlaşmasının kabul edilmeyeceği gösterilmiştir.
- C) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır.
- D) İtalya Anadolu'yu boşaltmaya başlamıştır.

21.

Buna göre;

- I. TBMM Londra Konferansı'na davet edilmiştir.
- II. Osmanlı Hükümeti Ankara Hükümetini tanımamaktadır.
- III. Mustafa Kemal Londra Konferansı'ndan faydalı olacağına inanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

22. Londra Konferansı'na Osmanlı Hükûmetinin temsilcisi olarak katılan Sadrazam Tevfik Paşa son Osmanlı sadrazamıdır. Tevfik Paşa, söz sırası kendisine geldiğinde “Ben sözü Türk milletinin hakiki temsilcisi olan TBMM delegesine bırakıyorum.” demiş ve İtilaf Devletlerinin Türk tarafını bölme ve birbirine düşürme oyunlarını bozmuştur. Konferanstan olumlu bir sonuç çıkmamıştır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Londra Konferansı'na Osmanlı Hükümeti davet edilmiştir.
- B) İstanbul Hükümeti TBMM'yi tanımıştır.
- C) Tevfik Paşa milletin gerçek temsilcisinin TBMM olduğunu kabul etmiştir.
- D) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı vardır.

Türk-Afgan Dostluk ve İş Birliği Antlaşması (1 Mart 1921)

23.

Türk-Afgan Dostluk ve İş Birliği Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Türk Devleti gönülden bağlarla bağlı bulunduğu Afgan Devleti'ni tanır.
- Afgan Devleti, Halifeliği elinde bulunduran Türkiye'nin bu alanda liderliğini kabul eder.
- Taraflar, emperyalist devletler tarafından herhangi birine yapılmış saldırıyı kendine yapılmış sayarak elindeki bütün imkânlarla yardıma koşmayı kabul ederler.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Afganistan TBMM'yi tanımıştır.
- B) Afganistan askeri yardımda bulunmuştur.
- C) TBMM Afganistan'ı tanımıştır.
- D) Afgan Devleti halifeliği önemsemektedir.

24. Sovyet Rusya ile antlaşma imzalamak için Moskova'da bulunan Türk heyeti, o sıralarda yine Moskova'da bulunan bir Afgan heyetiyle karşılıklı dostluk ve iş birliği antlaşması imzaladı. Bu antlaşma ile TBMM, Afganistan'ın bağımsızlığını; Afganistan da TBMM Hükûmetinin varlığını resmen kabul etti.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda TBMM'nin Birinci İnönü Muharebesi sonrası siyasi faaliyetleri için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM sadece Müslüman ülkelerle siyasi ilişki içerisindedir.
- B) TBMM'nin dış dünyada siyasi ağırlığı artmıştır.
- C) TBMM batılı ülkelerle diplomatik ilişki kurmamıştır.
- D) TBMM'nin desteğiyle Rusya Afganistan'ın bağımsızlığını tanımıştır.

Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)

25. Moskova Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Bu antlaşmada geçen "Türkiye" terimi Misak-ı Milli sınırlarını tanımlamaktadır.
- Türkiye, Batum'u Gürcistan'a bırakacaktır.
- Boğazlarla ilgili hususlar, Karadeniz'e kıyısı olan devletler arasında yapılacak bir konferansla belirlenecektir.
- Taraflar, iki taraf arasında bugüne kadar yapılan bütün antlaşmaların hükümsüz olduğunu kabul ederler.

Yukarıdaki antlaşma maddelerinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Rusya Misak-ı Milliye tanımıştır.
- B) Batum'un elden çıkması ile Misak-ı Milli de ilk taviz verilmiştir.
- C) TBMM ve Rusya ittifak yapmışlardır.
- D) Boğazlar konusu uluslararası bir konu haline gelmiştir.

26. Sovyet Rusya'nın I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri ile arası açılmıştı. TBMM de İtilaf Devletlerine karşı mücadele veriyordu. Bu durumda hem TBMM hem de Sovyet Rusya ortak düşman karşısında iş birliği yapma ihtiyacı hissettiler. Türkiye'den giden bir heyetle Sovyet Rusya arasında Moskova Antlaşması imzalandı.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdakilerden yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İlk defa büyük bir devlet TBMM'nin varlığını tanımış oldu.
- B) TBMM ilk antlaşmasını imzaladı.
- C) Sovyet Rusya İtilaf Devletlerinden ayrılmıştır.
- D) Doğu sınırı kesin olarak belirlenmiştir.

27. Batı Cephesi'nde Yunanlara karşı I. İnönü Zaferi'nin kazanılmasından sonra Sovyetler Birliği TBMM 16 Mart 1921 tarihinde Moskova Antlaşması imzalandı. Antlaşmanın bazı maddeleri şunlardır:

- Taraflardan birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğer taraf da tanımayacaktır.
- Kars, Ardahan ve Artvin TBMM Hükûmeti'ne; Batum Gürcistan'a; Nahcivan Azerbeycan'a bırakılacaktır.
- Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya'sı arasında yapılan bütün antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.
- Sovyetler Birliği Misak-ı Milli'yi tanıyacak ve kapitülasyonlardan vazgececektir.
- Boğazlarla ilgili hususlar, Karadeniz'e kıyısı olan devletler arasında yapılacak bir konferansla belirlenecektir.

Bu bilgiye göre;

- Askeri başarılar siyasi başarıları getirmiştir.
 - TBMM siyasi yalnızlıktan kurtulmuştur.
 - Ruslar Boğazların Türkiye'ye ait olduğunu kabul etmiştir.
- yargılarından hangisine ulaşamaz?**

- Yalnız III
- I ve II
- II ve III
- I, II ve III

Makûs Talih Değişiyor: II. İnönü Muharebesi (23 Mart-1 Nisan 1921)

28. “Bütün dünya tarihinde, sizin İnönü Muharebelerinde üzerinize yüklendiğiniz görev kadar ağır bir görev yüklenmiş komutanlar pek azdır. Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs (kötü) talihini de yendiniz. İstila altındaki talihsiz topraklarımızla birlikte bütün vatan, bugün en ücra köşelerine kadar zaferinizi kutluyor. Düşmanın istila hırsı, azminizin ve vatanseverliğinizin yalçın kayalarına çarparak paramparça oldu.”

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- İsmet İnönü Birinci İnönü Muharebesinde de ordu komutanıdır.
- Mustafa Kemal telgrafı İkinci İnönü Muharebesinden sonra çekmiştir.
- Mustafa Kemal milletin kötü giden talihinin değiştiğine inanmaktadır.
- İtilaf Devletleri yenilgiye uğratılmıştır.

29. Londra Konferansında Sevr Antlaşması'nı kabul ettiremeyen İngilizler, konferansı uzatarak Yunan ordusuna yeni bir taarruz hazırlığı için zaman kazandırdılar. Ardından da Anadolu'nun direncini kırmak için Yunan ordularını birkaç koldan harekete geçirdiler. Ancak İngiliz desteğiyle hareket eden Yunanlar, İnönü'de ikinci kez yenildiler ve geri çekilmek zorunda kaldılar. Yunan ordusunu takip eden Türk kuvvetleri düşmana önemli kayıplar verdirdi.

Buna göre İngilizlerin Yunanlıları harekete geçirmesindeki amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Londra Konferansı'nda sonuç almak.
- B) Türk direnişini kırmak.
- C) Londra Konferansı'nı uzatmak
- D) Yunan ordusuna destek olmak.

30. Yunanların, Türk ordusu karşısında ikinci kez yenilgiye uğramaları İtilaf Devletleri arasındaki görüş ayrılıklarının artmasına neden oldu. İngilizler tavırlarını değiştirerek Malta'daki Türk esirlerden 40 kişiyi serbest bıraktı. İtalya Anadolu'da işgal ettiği yerleri boşaltmaya başladı. İngilizlerin, Yunanlara olan güveni sarsıldı. Bu zafer, ülke içinde sevinçle karşılandı. Orduya ve TBMM'ye olan güven arttı.

İkinci İnönü Muharebesinin sonuçları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Alınan başarı İngilizlerin tavrını değiştirmiştir.
- B) İngilizler Yunanlılara desteğini çekmiştir.
- C) Halkın TBMM'ye güveni artmıştır.
- D) Malta'da Türk esirler bulunmaktadır.

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri (10-24 Temmuz 1921)

1. Yunanlıların İnönü Muharebelerinde yenilmeleri, Yunanları diğer taraftan da onları kışkırtarak amaçlarına ulaşmaya çalışan İngilizleri rahatsız etmiştir. Anadolu insanının savaşı kazanacağına olan inancı her geçen gün artarken İngilizlerin Yunan ordusuna duyduğu güven azalıyordu. Bunun üzerine Yunanlar, bütün güçleriyle saldırıya geçmeye ve Türk ordusuna ağır bir darbe vurarak İngilizlerin güvenini yeniden kazanmaya karar verdiler. İngilizlerden de destek alan Yunan ordusunda büyük bir taarruz hazırlığı başladı.

Buna göre, Yunanlıları İkinci İnönü Muharebesinden sonra harekete geçiren etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf Devletlerinin savaşa teşvik etmesi
- B) İtilaf Devletlerinin desteği ve güvenini kazanmak.
- C) Türk ordusundaki cephe ve asker eksikliğinin olması
- D) İtilaf Devletlerinden aldığı askeri takviye gücü

2. İngilizlerin teşviki ve desteğiyle harekete geçen Yunan kuvvetleri Kütahya, Eskişehir ve Afyon'u işgal edip Ankara sınırına dayandılar. Ortaya çıkan bu olağanüstü durum hem halkı hem de Meclisi kaygılandırdı. Meclisin daha güvenli bir yere taşınmasını teklif eden milletvekilleri oldu. Bazı milletvekilleri ise sorumluluğun Mustafa Kemal'e ait olduğunu belirterek onun ordunun başına geçmesini teklif ettiler. Bu teklif Meclisin çoğunluğundan destek gördü.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yunan kuvvetleri Anadolu içlerine doğru ilerlemeye başladılar.
- B) Türk ordusu Sakarya nehrinin doğusuna çekilmiştir.
- C) TBMM tehlikeye girmiştir.
- D) Milletvekilleri olaydan Mustafa Kemal'i sorumlu tutmuşlardır.

3. Yunan Kralı Konstantin İzmir'e gelmiş ve burada yaptığı basın toplantısında gazetecilere bir sonraki toplantısının Ankara'da yapılacağını açıklamıştır. Diğer taraftan Türk ordusunun hazırlıklarını engellemek isteyen Yunanlar, İstanbul'dan Anadolu'ya silah, cephane ve çeşitli malzemelerin gizlice çıkarıldığı limanlardan biri olan İnebolu'yu 9 Haziran 1921'de savaş gemisi ile topa tuttu. 10 Temmuz 1921 tarihinden itibaren Kütahya ve Eskişehir yönünden saldırıya geçen Yunan kuvvetleri 13 Temmuz'da Afyon, 17 Temmuz'da Kütahya ve 19 Temmuz'da Eskişehir'i ele geçirmişlerdir. Türk ordusunun başlattığı karşı taarruz başarısız olunca Mustafa Kemal'in emriyle ordu, Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekildi.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yunanlılar Milli Mücadeleyi bitirmeyi hedeflemektedir.
- B) Türk ordusunun silah sevkiyatı engellenmeye çalışılmaktadır.
- C) Bazı şehirler elden çıkmıştır.
- D) Yunan ordusu Sakarya ırmağında durdurulmuştur.

B- MAARİF KONGRESİ (15-21 TEMMUZ 1921)

4. Mustafa Kemal, eğitimin hangi amaçlara hizmet edeceğini şu sözlerle ifade etmiştir: "Okul genç beyinlere; insanlığa hürmeti, millet ve memleket sevgisini, şerefi, bağımsızlığı öğretir. Bağımsızlık tehlikeye düştüğü zaman onu kurtarmak için takip edilecek en uygun, en güvenli yolu öğretir."

Mustafa Kemal'in yukarıdaki sözünden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Eğitim genç beyinlere millet sevgisini öğretir.
- B) Bağımsızlık yolunu eğitim öğretir.
- C) Bağımsızlık savaşla kazanılır.
- D) Eğitim insanlığa hürmeti öğretir.

5. “Memleketimizi gerçek hedefe ulaştırmak için iki orduya ihtiyaç vardır: Biri vatanın hayatını kurtaran asker ordusu, diğeri milletin geleceğini yoğuran irfan ordusu.” diyen Mustafa Kemal; milletin geleceğini şekillendirecek, modern ve güçlü bir ülke kuracak irfan ordusunun Ankara’da toplanması talimatını verdi. Ankara’da “Dar’l-Muallim” (Erkek Öğretmen Okulu) konferans salonunda 180 kişinin katılımıyla toplanan **Maarif Kongresi**’nde ülkenin geleceğini şekillendirecek kararlar alındı. Türkiye’nin gelecekteki eğitim politikalarının temelleri atıldı. **Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**

- A) Mustafa Kemal, eğitimle geleceğin aydınlık Türkiye’sinin temellerini atmak istemiştir.
- B) Öğretmen yetiştiren kurum açılmak istenmiştir.
- C) Ordu eğitimi için çalışmalar yapılmıştır.
- D) Kongreye ülkenin tamamından temsilciler katılmıştır.

C-MİLLİ MÜCADELE, MİLLİ SEFERBERLİK: TEKALİF-İ MİLLİYE

6. 7-8 Ağustos 1921’de ıkarılan Tekâlif-i Millîye Emirlerinin (Millî Yükümlülük Emirleri) bazı maddeleri şunlardır:

- Yurtta her ev, birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp komisyona verecektir.
- Tüccar ve halkın elinde bulunan çamaşırlık bez, kaput bezi, pamuk, yıkanmış ve yıkanmamış yn, tiftik, kalın bez, kösele, demir kundura çivisi, tel çivi, kundura ve saraç ipliği, nal, yular, kaşağı gibi malların parası sonra ödenmek üzere yüzde kırkına el konulacaktır.
- Halkın elinde bulunan buğday, saman, un, arpa, fasulye, nohut, şeker, sabun, yağ gibi ürünlerin parası sonra ödenmek üzere yüzde kırkına el konulacaktır.
- Taşıtı olanlar, ayda bir kez yüz kilometrelik mesafeye bedelsiz olarak askeri nakliye yapacaktır.
- Halkın elinde bulunan, savaşa elverişli bütün silah ve cephane  gün içinde komisyona verilecektir.

Bu bilgiye göre;

- I. Halktan fedakarlık beklenmektedir.
 - II. Ordunun teçhizata ihtiyaç vardır.
 - III. Ordu yeni bir savaşa hazırlanmaktadır.
- yargılarından hangisine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Kütahya-Eskişehir Muharebelerinden sonra Başkomutanlığa getirilen Mustafa Kemal Paşa, gerekli tedbirleri almak için vakit kaybetmeden harekete geçti. Ordumuzun ihtiyaçlarını halktan karşılamak amacıyla **Tekalif-i Millîye** adında emirler yayınladı. Bu emirler doğrultusunda: Her ilçede Tekalif-i Millîye Komisyonu oluşturuldu. Her ailenin bir kat çamaşır, bir çift çorap ve çarık hazırlayıp Komisyona teslim etmesi kararlaştırıldı. Halkın elinde bulunan, savaşta işe yarar bütün silah ve cephanenin üç gün içinde teslimi istendi.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Halktan sadece silah ve teçhizat istenmiştir.
- A) Mustafa Kemal ordunun ihtiyaçları için halka başvurmuştur.
- C) Ordunun ihtiyacını toplamak için ilçelerde komisyonlar oluşturulmuştur.
- D) Mustafa Kemal Başkomutanlık yetkisini almıştır.

8. Kütahya-Eskişehir Muharebeleri sonrasında ordumuzun ihtiyaçlarını halktan karşılamak amacıyla Tekalif-i Millîye adında emirler yayınladı. Buna göre; her ilçede Tekalif-i Millîye Komisyonu oluşturuldu. Her ailenin bir kat çamaşır, bir çift çorap ve çarık hazırlayıp Komisyona teslim etmesi kararlaştırıldı. Halkın elinde bulunan, savaşta işe yarar bütün silah ve cephanenin üç gün içinde teslimi istendi. Eldeki buğday, saman, un, arpa, fasulye, bulgur, nohut, mercimek, şeker, gaz, pirinç, sabun, yağ, tuz, zeytinyağı, çay ve mum stoklarının %40'ının bedeli sonradan ödenmek üzere teslimi istendi.

Buna göre;

- I. Ordunun gıda maddelerine ihtiyacı vardır.
- II. Bütün gıda maddeleri bedelsiz olarak alınmıştır.
- III. Ordu da atlı birlikler vardır.
- IV. Ordunun askeri teçhizata ihtiyacı vardır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I, III ve IV

Ç-DİRENİŞTEN DİRİLİŞE: SAKARYA'DAN BÜYÜK TAARRUZ'A Sakarya Meydan Muharebesi

9. Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Sakarya Muharebesi'nde askerlerimizin direnme azmini ve inancını artırabilmek için Mehmetçiklerin kalbine dokunan şu sözleri haykırdı:; "Hatt-ı müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır. O sath, bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk edilemez. Küçük büyük her birlik bulunduğu mevziden atılabilir. Fakat her birlik ilk durabildiği noktada tekrar düşmana karşı cephe teşkil edip muharebeye devam eder. Yanındakinin çekildiğini gören birlikler, ona tabi olamaz. Bulduğu mevzide sonuna kadar dayanmaya mecburdur."

Mustafa Kemal Paşa'nın yukarıdaki sözünden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Bu savaş bir ölüm kalım savaşdır.
- B) Savaş bir cephe hattı boyunca yapılmalıdır.
- C) Düşman yok edilinceye kadar mücadele devam etmelidir.
- D) Her birlik bulunduğu mevzide sonuna kadar direnmelidir.

10. Türk ordusu, Kütahya-Eskişehir Muharebelerinden sonra Sakarya Nehri'nin doğusuna kadar çekilmiş ve burada savunma tedbirleri almaya başlamıştı. Bu arada ordunun başına geçen Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, yayınladığı Tekalif-i Millîye Emirleri ile ordunun ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştı. Ancak Türk ordusunun toparlanmasına fırsat vermek istemeyen Yunan ordusu, kısa bir süre sonra, 23 Ağustos'ta yeniden taarruza geçti. Savaş, Sakarya Nehri etrafında, 100 kilometrekarelik bir alanda 22 gün devam etti. Türk ordusunun zaferiyle sonuçlandı.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda Sakarya Savaşı ve gelişmeleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türk ordusu Sakarya Savaşı'nda taarruza geçmiştir.
- B) Türk ordusu halkın desteğiyle gücünü artırmıştır.
- C) Yunan ordusu İtilaf Devletlerinin desteğini almıştır.
- D) Tekalif-i Milliye Emirleri Sakarya Savaşı'ndan sonra yayınlanmıştır.

Sakarya Meydan Muharebesi'nden Sonra Yaşanan Gelişmeler

11.

Sakarya Zaferi sonrası;	
Sovyet Rusya'nın bir araya getirdiği Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan ile TBMM arasında Kars Antlaşması imzalandı (13 Ekim 1921).	Fransızlar, Sakarya Zaferi'nden sonra Anadolu'dan ayrılmaya karar verdiler. TBMM ile imzaladıkları Ankara Antlaşması ile (20 Ekim 1921) işgal ettikleri bölgeleri -Hatay hariç- boşalttılar.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda çıkarılabilecek en genel sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sovyet Rusya'ya bağlı cumhuriyetlerle antlaşma yapılmıştır.
- B) Fransızlar Anadolu'dan ayrılmışlardır.
- C) Askeri başarılar siyasi başarıları sağlamıştır.
- D) TBMM batılı devletlerle antlaşma imzalamıştır.

12. Sakarya Zaferinin sonuçlarından bazıları şunlardır:

- Kafkas cumhuriyetleriyle (Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan) TBMM arasında 13 Ekim 1921’de Kars Antlaşması imzalandı.
- Fransa’yla TBMM arasında 20 Ekim 1921’de Ankara Antlaşması imzalandı.
- İtilaf Devletleri TBMM’ye barış önerisinde bulundu. Ancak Sevr tekrar gündeme getirildiği için bu öneri kabul edilmedi.
- İngilizler ile esir değişimi antlaşması yapıldı.

Bu bilgiye aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Askeri başarılar siyasi başarıyı getirmiştir.
- B) Güney sınırı tamamen belirlenmiştir.
- C) Fransız kuvvetleri Anadolu’yu boşaltmıştır.
- D) İtilaf Devletleri barışa yanaşmamıştır.

13. Güney Cephesi’nde bölge halkının Kuvâ-yı Millîye ile birlikte Fransızlara karşı başarılı mücadelesi ve Batı Cephesi’nde Yunanların Sakarya Savaşı’nı kaybetmeleri üzerine Fransızlar, TBMM Hükûmeti ile anlaşma yoluna gitmiştir. Bunun üzerine 20 Ekim 1921 tarihinde Fransa ile TBMM Hükûmeti arasında Ankara Antlaşması imzalanmıştır.

Bu antlaşmaya göre:

- Savaş esirleri karşılıklı olarak serbest bırakılacak.
- Nusaybin, Cizre ve Kilis Türkiye’de kalacak, iki ay içinde Türk ordusu bu hattın kuzeyine, Fransız kuvvetleri ise güneyine çekilecek.
- İskenderun (Hatay) için özel bir yönetim oluşturulacak, resmi dil Türkçe olacak, Türk kültürünün geliştirilmesi amacıyla her türlü kolaylık sağlanacak.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Askeri başarılar Fransa’yı barışa zorlamıştır.
- B) İskenderun Türklerin yönetimine bırakılmıştır.
- C) Güney ve Batı cephelerinde başarı kazanılmıştır.
- D) Fransa ile sınır hattı belirlenmiştir.

14.Cephede kazanılan zaferlerden sonra, İtilaf Devletleri TBMM’ye ateşkes ve barış antlaşması teklif ediyorlardı. Askerî zaferler beraberinde siyasi zaferler getiriyordu. Sakarya Zaferi’nden sonra Yunan ordusunu destekleyen sadece İngilizler kaldı. Onların da Yunan ordusuna duyduğu güven tamamen sarsılmıştı. Bu nedenle İtilaf Devletleri, Sakarya Zaferi’nden sonra TBMM’ye yeni bir antlaşma teklifi sundular. Ancak Sevr Antlaşması’nın yumuşatılmış hâlden ibaret olan bu teklif TBMM tarafından reddedildi.

Buna göre, Sakarya Zaferinden sonra ortaya çıkan şartlar karşısında İtilaf Devletlerinin tavırları konusunda aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her siyasi başarı İtilaf Devletlerini taviz vermeye zorlamıştır.
- B) İtilaf Devletleri Sevr Antlaşması’ndan vazgeçmişlerdir.
- C) Sakarya Savaşı öncesinde Yunanlıları yalnız bırakmışlardır.
- D) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır.

Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi (26-30 Ağustos 1922)-2

15. Sakarya Savaşı'ndaki Türk direnişi karşısında daha fazla ilerleyemeyeceklerini anlayan Yunanlar, işgal ettikleri bölgeleri elde tutabilmek için savunma hazırlıklarına başladılar. İtilaf Devletleri de ateşkes teklifinde bulundular. Ateşkes teklifindeki amacın Yunanlara nefes aldirmek olduğunu anlayan TBMM, Anadolu'nun boşaltılması şartı ile ateşkesi kabul edebileceğini bildirdi. Bu teklif İtilaf Devletleri tarafından kabul edilmedi. Taarruz hazırlıklarına başlandı. Hazırlıklar yaklaşık bir yıl sürdü.

Buna göre;

- I. Yunanlılar savunmaya geçmişlerdir.
- II. Türk ordusu taarruz hazırlıklarına başlamıştır.
- III. İtilaf Devletleri ateşkes önerisini kabul etmedi.

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I, III ve IV

16. Büyük Taarruz için şu hazırlıklar yapılmıştır:

- Orduya taarruz için gerekli eğitimler verildi.
- 20 Temmuz 1922'de Mustafa Kemal'in başkomutanlık görevi zafer kazanılıncaya kadar uzatıldı.
- Tekâlif-i Milliye Emirleri bütün yurttan uygulandı.
- İstanbul'dan Anadolu'ya silah, cephane ve çeşitli malzemeler nakledildi.
- Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Bey siyasi destek aramak üzere Avrupa'ya gönderildi.

Bu bilgiye göre;

- I. Taarruz için askeri hazırlıklar yapılmıştır.
- II. Taarruz için dış destek sağlanmıştır.
- III. Taarruz için siyasi hazırlıklar yapılmıştır.

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

17. Büyük Taarruz sonucunda Batı Anadolu büyük ölçüde işgalden temizlenmiş, geriye Marmara Bölgesi kalmıştı. İstanbul ve Boğazlar İtilaf Devletlerinin, Trakya ise Yunanların işgali altındaydı. Marmara'yı da işgalden temizlemek isteyen Türk ordusunun Bursa'ya doğru ilerlemesi üzerine Türk ve İngiliz kuvvetleri arasında savaş ihtimali belirdi. Ancak İngilizler olası bir savaşta sömürgelerinden ve müttefiklerinden destek alamayacaklarını anladılar. Yeni bir çatışmayı göze alamayan İngilizler ateşkes teklifinde bulundular. Bu teklif TBMM tarafından kabul edildi.

Buna göre İngilizleri barışa zorlayan gelişmeler;

- I. Büyük Taarruzun kazanılmasıdır.
- II. Türk ordusu Bursa'ya ilerlemesidir.
- III. Sömürgelerinden ve müttefiklerinden destek alamamasıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I, II ve III

18.

-Hazırlıklarını tamamlayan Türk ordusu 26 Ağustos 1922'de, saat 05.30'da, Kocatepe'den (Afyon) taarruza geçti. Yunan savunma hatları kısa sürede çöktü.

-30 Ağustos'ta Türk kuvvetleri Yunan kuvvetlerini kuşattı. Tarihe Başkomutanlık Meydan Muharebesi diye geçen çarpışma sonucunda Yunan kuvvetleri darmadağın oldu. Yunan askerlerinin büyük çoğunluğu esir alındı.

-2 Eylül'de Yunan Başkomutanı Trikapis'i esir alan Türk kuvvetleri, hızla ilerleyerek 9 Eylül'de İzmir'e vardı. Yunan askerleri sahilde bekleyen gemilere binerek Anadolu'yu terk ettiler.

Büyük Taarruz ve sonuçları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Büyük Taarruz içinde Başkomutanlık Meydan Muharebesi meydana gelmiştir.
- B) Türk ordusu İzmir'i ele geçirmiştir.
- C) Yunan birlikleri Anadolu'yu terk etmiştir.
- D) Anadolu'da Yunan kuvveti kalmamıştır.

Mudanya Ateşkes Antlaşması (11 Ekim 1922)

19.

Mudanya Ateşkes Antlaşması maddeleri;		
Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki çarpışmalar durdurulacak.	Yunan işgal kuvvetleri, on beş gün içinde Doğu Trakya'yı boşaltacak.	TBMM Hükûmeti, barış antlaşması imzalanıncaya kadar Marmara ve Doğu Trakya'ya asker konuşlandırmayacak.

Yukarıdaki antlaşma maddelerinden aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Trakya savaşı ele geçirilmiştir.
- B) Savaş sona ermiştir.
- C) Ateşkes görüşmelerine Yunan temsilci katılmıştır.
- D) Doğu Trakya'ya Türk askeri girmeyecektir.

20. 11 Ekim 1922 tarihinde Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı. Antlaşmaya göre:

- Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki silahlı çatışmalar sona erecektir.
- Yunanlar Doğu Trakya'yı Meriç Nehri sınır olmak üzere, antlaşmanın yürürlüğe girmesini izleyen 15 gün içinde boşaltacaktır. Barış antlaşması yapıncaya kadar, İtilaf Devletleri Boğazlarda kalabilecektir.
- Doğu Trakya'nın güvenliğini sağlamak için 8000 Türk jandarma birliği görevlendirilecektir.
- Türk ordusu barış antlaşması imzalanıncaya kadar Çanakkale ve Kocaeli bölgesinde belirlenen çizgide kalacaktır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Trakya savaş yapmadan TBMM'ye bırakılmıştır.
- B) Türk-Yunan sınırı Meriç Nehridir.
- C) İtilaf Devletleri Boğazların yönetimine TBMM'ye bırakmıştır.
- D) Askeri hareketlilik sona ermiştir.

D-TÜRKİYE’NİN TAPU SENEDİ: LOZAN ANTLAŞMASI (24 Temmuz 1923)

21. İtilaf Devletleri Lozan Konferansı’na Ankara Hükûmetinin yanında Osmanlı Hükûmetini de davet ettiler. İtilaf Devletleri, böylece Türk tarafını ikiye bölmeyi ve taraflar arasında çıkacak anlaşmazlıktan faydalanarak amaçlarına daha kolay ulaşmayı planlıyorlardı.

İtilaf Devletlerinin bu tavırları karşısında TBMM’nin tepkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TBMM saltanatı kaldırdı.
- B) TBMM, İstanbul Hükümeti’nin davetinin geri çekilmesini istedi.
- C) Konferansa İstanbul Hükümetinin katılmasına engel oldu.
- D) Konferansın ilk toplantılarına katılmadı.

22. Lozan görüşmelerinin kesintiye uğradığı günlerde 1 Nisan 1923’te TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar verildi. 11 Ağustos 1923’te II. TBMM açıldı. Seçilen milletvekillerinin büyük çoğunluğu bir an önce inkılapların gerçekleştirilmesini istiyordu. Yeni Meclis ilk iş olarak Lozan Barış Antlaşması’nı onaylamış ve İstanbul, TBMM yönetimine girmişti. 13 Ekim 1923’te ise Ankara başkent ilan edildi. Bu gelişmeler cumhuriyetin ilanı için gerekli ortamı hazırlamıştır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Milli egemenliğe dayalı bir yönetimin adımları tamamlanmıştır.
- B) İlk kez seçimler yapılmıştır.
- C) İlk Meclis Lozan Antlaşmasını onaylamıştır.
- D) İlk kabine oluşturulmuştur.

23. Lozan Barış Antlaşması’nın bazı maddeleri şunlardır:

Yunanistan Sınırı: Meriç Nehri sınır olarak kabul edildi. Doğu Trakya Türklere, Batı Trakya ise Yunanlara bırakıldı.

Adalar: Gökçeada ve Bozcaada Türkiye’ye, diğer Ege adaları Yunanistan’a, On İki Ada ise İtalya’ya bırakıldı.

Suriye Sınırı: 20 Ekim 1921’de Fransızlarla imzalanan Ankara Antlaşması’ndaki şartlar aynen kabul edildi.

Irak Sınırı: Bir anlaşma sağlanamadı. Bu anlaşmazlıkların Türkiye ile İngiltere arasında barıştan sonraki 9 ay içerisinde yapılacak ikili görüşmelerle çözülmesi kararı alındı.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Güney sınırı tamamen çizilmiştir.
- B) Yunanistan’la sınırimız belirlenmiştir.
- C) İngiltere ile Irak sınırının belirlenmesine yanaşmamıştır.
- D) Misak-ı Milli sınırlarına ulaşılmıştır.

24. Lozan Konferansı'nda bir tarafta TBMM diğer tarafta ise İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan, Romanya, Yugoslavya ve Japonya devletleri vardı. Sovyet Rusya ve Bulgaristan Boğazlar konusu görüşülürken konferansa katıldılar. ABD Hükûmeti ise konferansta gözlemci sıfatıyla yer aldı. Mustafa Kemal Paşa'nın ifadesiyle konferansta "birkaç yıllık değil birkaç asırlık hesaplar" görülecekti: kapitülasyonlar, Osmanlı borçları, Boğazlar, azınlıklar, Ermeni sorunu, Musul sorunu.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Boğazlar konusu gündeme gelmiştir.
- B) Konferansa sadece Avrupa devletleri katılmıştır.
- C) Konferans birkaç asırlık hesapları görüşecektir.
- D) ABD konferansa katılmıştır.

E-SANAT VE EDEBİYAT ESERLERİNDE MİLLÎ MÜCADELE Tarihe Tanıklık Eden Eserler

25. Halide Edip'in "*Ateşten Gömlek*" romanında, ateşten günlerin birbirini kovaladığı sancılı bir dönemde, İzmir'in ve kurtuluşun meşalesini yakan Ayşe Hemşire çıkar karşımıza: hasta hâliyle şehir şehir doktorunu arayan Millî Mücadele kahramanı Ayşe Hemşire... Eşini ve çocuğunu savaşta kaybetmiş acılı bir yürektir Ayşe Hemşire.

Yukarıdaki paragraftan Milli Mücadelenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Milli Mücadele'de kadınlarda vardır.
- B) Kadınlar zorluklar yaşamıştır.
- C) Hemşireler de çalışmıştır.
- D) Savaş aileleri birbirinden ayırmıştır.

26. Millî Mücadele'nin sesini İnönü'de, Sakarya'da, Kocatepe'de de duyarsınız; sevda ile isyanı harmanlayan bir romanın sayfalarında da... Bu mücadeleye kimi elinde silahla katılmıştır kimi kalemle... Romanlar, resimler, şiirler, heykeller... Milletimizin sevdasını da haykırır, isyanını da... Bazen yaralanan askerin ayakta kalabilmek için uzanan elleri, bir heykeltıraşın çamurlu ellerine tutunur. Bazen vatan için yola düşenlerin çilesi, bir hikâye yazarının kaleminde gözyaşı olup kalbe dökülür.

Yukarıdaki paragrafı dikkate aldığımızda Milli Mücadele'yi işleyen sanat eserleri için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Milli Mücadele'yi kalemle destekleyenler vardır.
- B) Millet'in mücadelesi romanlara konu olmuştur.
- C) Millet'in Mücadelesi fırçalarla tuvallere işlenmiştir.
- D) Milli Mücadele hikayelerin konusu olmuştur.

